

OPIS ISTOTNYCH ZAGADNIENÍ DLA KOMISJI EGZAMINACYJNEJ
DO ZADANIA Z ZAKRESU PRAWA ADMINISTRACYJNEGO
(EGZAMIN RADCOWSKI – 27 MARCA 2020 r.)

Zdaniem zespołu do przygotowania zadań na egzamin radcowski, w stanie faktycznym sprawy celowe jest wniesienie skargi do sądu administracyjnego w imieniu Jana Przyrody, ponieważ organy obu instancji dopuściły się naruszeń prawa materialnego i przepisów procedury administracyjnej. Naruszenia te dają podstawę do sformułowania w skardze wniosku o zastosowanie przez sąd administracyjny art. 145 § 1 pkt 1 lit. a) i c) w zw. z art. 135 p.p.s.a. oraz art. 145 § 3 p.p.s.a., tj. o uchylenie w całości decyzji organów obu instancji oraz o umorzenie postępowania administracyjnego przez sąd ze względu na jego bezprzedmiotowość.

1. Organy obu instancji błędnie uznały, że w sprawie znajduje zastosowanie art. 83 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Ze względu na brak miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, przedmiotowa nieruchomość stanowi według ewidencji gruntów i budynków użytek rolny w postaci gruntu ornego klasy bonitacyjnej IVa, dlatego usuwanie drzew na takim gruncie i zasianie na nim zboża dla potrzeb prowadzonego przez dzierżawcę gospodarstwa rolnego stanowi usuwanie drzew w celu przywrócenia gruntów nieużytkowanych do użytkowania rolniczego w rozumieniu art. 83f ust. 1 pkt 3b ustawy o ochronie przyrody. W skardze należy zarzucić organowi odwoławczemu, że nie dostrzegł naruszenia przez organ I instancji art. 83 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie przyrody, jako przepisu prawa materialnego, przez jego zastosowanie w stanie faktycznym, który nie jest objęty hipotezą tego przepisu. Naruszenie to miało wpływ na wynik sprawy, ponieważ doprowadziło do uznania, że usunięcie drzew wymagało uzyskania zezwolenia, a zostało dokonane bez takiego zezwolenia, co spowodowało wymierzenie kary w sytuacji, w której kara ta nie mogła zostać wymierzona.
2. Organy obu instancji błędnie uznały, że w sprawie znajduje zastosowanie art. 88 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie przyrody. Skoro usunięcie drzew na przedmiotowej nieruchomości nie wymagało uzyskania zezwolenia organu, to w konsekwencji nie było podstaw wymierzenia kary za to usunięcie. Brak uzasadnienia do zastosowania powołanego art. 88 ust. 1 pkt 1 wynika także z ust. 10 tego przepisu. W skardze należy zarzucić organowi odwoławczemu, że nie dostrzegł naruszenia przez organ I instancji art. 88 ust. 1 pkt 1 w zw. z ust. 10 ustawy o ochronie przyrody, jako przepisu prawa materialnego, przez jego zastosowanie w stanie faktycznym, który nie jest objęty hipotezą tego przepisu. Naruszenie to miało wpływ na wynik sprawy, ponieważ doprowadziło do wymierzenia kary w sytuacji, w której kara ta nie

mogła zostać wymierzona. Organ II instancji naruszył również art. 83f ust. 1 pkt 3b ustawy o ochronie przyrody przez jego niezastosowanie. Skoro z treści powołanego przepisu wynika brak obowiązku uzyskania zezwolenia, jak również zgłoszenia wycinki drzew w celu przywrócenia gruntów nieużytkowanych do użytkowania rolniczego, to bez znaczenia jest, czy rolnik, który dokonuje wycinki w celu przywrócenia gruntu do użytkowania rolniczego, prowadzi jednocześnie działalność gospodarczą. Jest to przepis szczególny w stosunku do art. 83f ust. 1 pkt 3 i 3a tej ustawy, co wyklucza zastosowanie art. 83 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie przyrody.

3. Organy obu instancji błędnie uznały, że w sprawie znajduje zastosowanie art. 89 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody. Brak podstaw prawnych do wymierzenia kary pieniężnej wykluczał jej ustalanie w wysokości określonej w powołanym przepisie. W skardze należy zarzucić organowi odwoławczemu, że nie dostrzegł naruszenia przez organ I instancji art. 89 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody, jako przepisu prawa materialnego, przez jego zastosowanie w stanie faktycznym, który nie jest objęty hipotezą tego przepisu. Naruszenie to miało wpływ na wynik sprawy, ponieważ doprowadziło do ustalenia kary w określonej wysokości, gdy tymczasem kara ta nie mogła być wymierzona.
4. Organ I instancji błędnie wszczął postępowanie z urzędu, skoro nie było podstaw do uznania, że usunięcie drzew wymagało w przedmiotowej sprawie uzyskania zezwolenia. W skardze należy zarzucić organowi odwoławczemu, że nie dostrzegł naruszenia przez organ I instancji art. 61 § 1 k.p.a., jako przepisu postępowania administracyjnego, które to naruszenie miało istotny wpływ na wynik sprawy, ponieważ doprowadziło do bezprawnego wszczęcia i przeprowadzenia postępowania, poniesienia przez organ kosztów uzyskania opinii biegłego dendrologa i wydania rozstrzygnięcia w sprawie, w której takie postępowanie nie mogło się toczyć, a więc i nie mogło zostać wydane jakiegokolwiek merytoryczne rozstrzygnięcie.
5. Organ odwoławczy błędnie zastosował art. 138 § 1 pkt 1 k.p.a., ponieważ utrzymał w mocy decyzję organu I instancji. Tymczasem organ odwoławczy powinien stwierdzić zaistnienie przedstawionych wyżej naruszeń prawa przez organ I instancji i w konsekwencji tego uchylić decyzję organu I instancji oraz na podstawie art. 138 § 1 pkt 2 k.p.a. orzec o umorzeniu postępowania pierwszej instancji w całości. W skardze należy zarzucić organowi odwoławczemu naruszenie art. 138 § 1 pkt 1 w zw. z pkt 2 k.p.a., jako przepisu postępowania administracyjnego, które to naruszenie doprowadziło do utrzymania w mocy decyzji niezgodnej z prawem i tym samym błędnego uznania za dopuszczalne prowadzenie postępowania w sprawie.

6. W skardze należy zawnioskować o zastosowanie przez sąd administracyjny art. 145 § 1 pkt 1 lit. a) i c) p.p.s.a. i art. 135 p.p.s.a. oraz art. 145 § 3 p.p.s.a., tj. o uchylenie w całości decyzji organów obu instancji oraz o umorzenie postępowania administracyjnego przez sąd ze względu na jego bezprzedmiotowość. Ustalony stan faktyczny w sprawie nie wymaga jakichkolwiek wyjaśnień, jest niewątpliwy, dlatego brak dopuszczalności wszczęcia z urzędu i prowadzenia postępowania w opisanym w zadaniu stanie faktycznym jest oczywisty, co zobowiązuje sąd administracyjny do wydania orzeczenia na podstawie powołanego art. 145 § 3 p.p.s.a.
7. W skardze należy złożyć wniosek o wstrzymanie wykonania zaskarżonej decyzji na podstawie art. 61 § 2 pkt 1 oraz § 3 p.p.s.a.
8. W skardze należy również zawnioskować o zwrot kosztów postępowania sądowego od organu odwoławczego, na podstawie art. 200 w zw. z art. 205 § 2 i art. 210 § 1 p.p.s.a., zwłaszcza że oczywistość naruszeń prawa przez organy obu instancji skutkuje uwzględnieniem skargi przez sąd.